МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Лабораторна робота №2

на тему: «Моделювання основних операцій для числових множин»

Виконала:

студентка групи КН-109

Чабан Софія

Прийняла:

Мельникова. Н.І.

Лабораторна робота №2

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

Варіант №12

Постановка завдання №1:

Для даних скінчених множин $A = \{1,2,3,4,5,6,7\}$, $B = \{5,6,7,8,9,10\}$, $C = \{1,2,3,8,9,10\}$ та універсума $U = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій: а) ($A \setminus C$) $\cap \neg B$; б) $\neg C \triangle B$. Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

Розв'язання:

a) $\neg B=\{1,2,3,4\}$ $(A \setminus C) \cap \neg B=\{4\}$ 1) $(A \setminus C)=\{4,5,6,7\};$ 2) $(A \setminus C) \cap \neg B=\{4\}=\{0001000000\}.$

 $|(\neg A \setminus (\neg B \triangle C)| = 0$ – потужність множини

b) $\neg C = \{4,5,6,7\};$ $\neg C \triangle B = (\neg C \setminus B) \cup (B \setminus \neg C) = \{4\} \cup \{8,9,10\} = \{4,8,9,10\} = \{0001000111\}.$

<u>Постановка завдання №2:</u>

На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $\neg A \setminus (\neg B \Delta C)$. Знайти його потужність.

Розв'язання:

$$A=\{1,2,3,4,5,6,7\}\;,\;B=\{5,6,7,8,9,10\}\;,\;C=\{1,2,3,8,9,10\}\;\;,\;U=\{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}\;$$

$$\neg A\setminus(\neg B\Delta C)=$$

$$1)\neg B\Delta C=(\neg B\setminus C)\cup(C\setminus \neg B)=\{4\}\cup\{8,9,10\}=\{4,8,9,10\};$$

$$2)\;\neg A\setminus(\neg B\Delta C)=\{8,9,10\}\setminus\{4,8,9,10\}=\emptyset$$

$$P(\neg A\setminus(\neg B\Delta C))=\{\emptyset\}\;-\;$$
булеан множини

Постановка завдання №3:

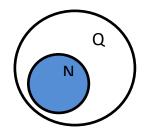
Нехай маємо множини: N – множина натуральних чисел, Z – множина цілих чисел, Q – множина раціональних чисел, R – множина дійсних чисел; A, B, C – будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне – навести доведення):

а)
$$\{1\} \subset \{\{1,2,3\},4\};$$
 б) $Q \cap N = N$; в) $Q \setminus N \subset Z$; г) $(R \setminus Q) \cap N = \emptyset$; д) якщо $A \subset B$, то $C \setminus B \subset C \setminus A$.

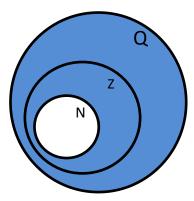
Розв'язання:

а) $\{1\} \subset \{\{1, 2, 3\}, 4\} - HE$ правильне твердження;

б) $Q \cap N = N - правильне твердження;$

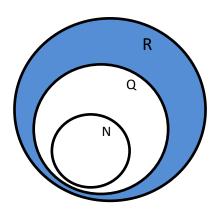

в)Q\N ⊂ Z - НЕ правильне твердження;

 Γ)(R\Q) $\cap$ N = Ø - правильне твердження;

(R\Q), перетин з множиною N- пуста множина.

д) $A \subset B$, то $C \setminus B \subset C \setminus A$ – правильне твердження

Доведення:

Нехай $x \in C \setminus B => x \in C$ і $x \notin B$ (означення операції різниці);

Нам дано, що A⊂B, отже, оскільки x∉B, то x∉A

Отже, $x \in C$ i $x \notin A => x \in C \setminus A$

Маємо: $x \in C \setminus B$ і $x \in C \setminus A => C \setminus B \subset C \setminus A$

Постановка завдання №4:

Логічним методом довести тотожність:

$$(A \setminus B) \setminus C = (A \setminus C) \setminus (B \setminus C).$$

Розв'язання:

$$(A \setminus B) \setminus C = (A \setminus C) \setminus (B \setminus C) \longrightarrow (A \cap (\neg B)) \setminus C = (A \cap (\neg C)) \setminus (B \cap (\neg C)) \longrightarrow$$

$$(A \cap (\neg B)) \cap (\neg C) = (A \cap (\neg C)) \cap ((\neg B \cap (\neg C))) \longrightarrow (A \cap (\neg B)) \cap (\neg C) = (A \cap (\neg C)) \cap ((\neg B) \cup C) \longrightarrow$$

$$A \cap (\neg B) \cap (\neg C) = ((A \cap (\neg C)) \cap (\neg B)) \cup ((A \cap (\neg C)) \cap C) \longrightarrow$$

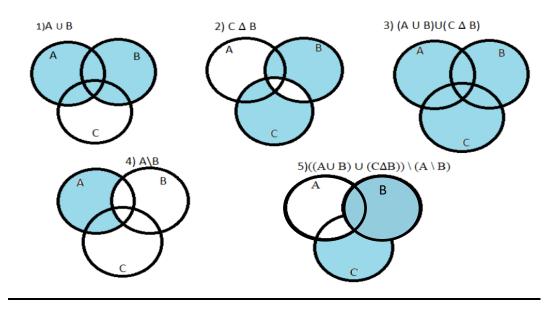
$$A \cap (\neg B) \cap (\neg C) = ((A \cap (\neg C)) \cap (\neg B)) \cup (A \cup \emptyset) \longrightarrow A \cap (\neg B) \cap (\neg C) = A \cap (\neg B) \cap (\neg C).$$

Постановка завдання №5:

Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину:

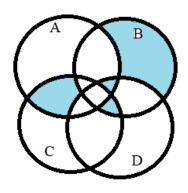
 $((A \cup B) \cup (C \Delta B)) \setminus (A \setminus B).$

Розв'язання:

Постановка завдання №6:

Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

Розв'язання:

 $(A \cap C)\backslash D\backslash B\cup (B\backslash A\backslash D)\cup D\cap A\backslash C\cup (C\cap B)\backslash A$

Постановка завдання №7:

Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу):

 $(A \cup B) \cap C \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) \cup (A \cap B \cap C) =$ $(A \cup B) \cap C \cup (A \cap B \cap C) \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) =$ (комунікативності) (дистрибутивності) $(A \cup B) \cap ((C \cup A) \cap (C \cup B) \cap (C \cup C)) \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) =$ $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap C \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) =$ (ідемпотентності) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (\neg A)) \cap (C \cup (\neg (B \cap C))) =$ (дистрибутивності) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (\neg A)) \cap (C \cup (\neg B \cup \neg C))) =$ (де Моргана) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup A)) \cap (C \cup B) \cup (C \cup C)) = ($ дистрибутивності) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (\neg A)) \cap (C \cup \neg B) \cup U) =$ (доповнення) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (\neg A)) \cap U) =$ (домінування) $(A \cup B) \cap (C \cup A) \cap (C \cup B) \cap (C \cup (\neg A)) =$ (тотожності) $(A \cup B) \cap (C \cup B) \cap (((C \cup A) \cap C) \cup ((C \cup A) \cap (\neg A))) =$ (дистрибутивності)

 $(A \cup B) \cap (C \cup B) \cap (((C \cap C) \cup (A \cap C)) \cup ((C \cap (\neg A)) \cup (A \cap (\neg A))) =$ (дистрибутивності) $(A \cup B) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (A \cap C)) \cup (C \cap (\neg A)) \cup \emptyset) =$ (доповнення, ідемпотентності)

```
(A \cup B) \cap (C \cup B) \cap ((C \cup (A \cap C)) \cup (C \cap (\neg A))) = (тотожності) (A \cup B) \cap (C \cup B) \cap (C \cup (C \cap (\neg A))) = (поглинання) (A \cup B) \cap (C \cup B) \cap C = (поглинання)
```

Постановка завдання №8:

Нехай a1, a2,...,an – взаємно прості натуральні числа, N – деяке натуральне число. Знайти кількість додатніх натуральних чисел, які не перевищують N і не діляться на жодне з чисел a1, a2,..., an.

Розв'язання:

Нехай D- множина всіх натуральних чисел, B- множина натуральних чисел, які перевищують N, A — множина взаємо простих натуральних чисел, C-множина натуральних чисел, які діляться на числа з множини A, і Z- множина чисел, які нам потрібно знайти:

$$Z=D\setminus(B\cup C\cup A).$$

Додаток № 2 до лабораторної роботи № 2:

Ввести з клавіатури дві множини цілих даних. Реалізувати операцію симетричної різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворену множину. Реалізувати програмно побудову булеану цієї множини.

Код програми:

```
#include <stdio.h>
void Print(int *M, int n, int i)
{
    if (n)
    {
        if (n & 1)
            printf("%d ",M[i]);
        Print(M, n >> 1, i + 1);
    }
}
int main() {
    int n;
    int m;
    int a[100];
    int num = 0;
    int num = 0;
    int k = 0;
```

```
int c[10];
printf("Enter an amount of elements in array A: ");
scanf("%d", &n);
for (int i = 0; i < n; i++) {
  printf("Enter elements of array A: \n");
  scanf("%d", &a[i]);
printf("Enter an amount of elements in array B: ");
scanf("%d", &m);
for (int i = 0; i < m; i++) {
  printf("Enter elements of array B: \n");
  scanf("%d", &b[i]);
for (int i = 0; i < n; i++) {
  for (int j = 0; j < m; ++j) {
     if (a[i] == b[j]) {
       break;
     if (j == m - 1) {
       c[k] = a[i];
       printf("Result of operation : %d\n", c[k]);
       k += 1;
for (int i = 0; i < m; i++) {
  for (int j = 0; j < n; ++j) {
     if (b[i] == a[j]) {
       break;
     if (j == n - 1) {
       c[k] = b[i];
       printf("Result of operation : %d\n", c[k]);
       k += 1;
int r, i, size;
size = num;
printf("\n\nA = \{ 0");
for (i = 0; i < r; i++)
```

```
Print(c, i, 0);
    printf(" | ");
}
printf(" }");
return 0;
}
```

Результат виконання програми:

```
Enter an amount of elements in array A:
Enter elements of array A:
Enter elements of array B:
Enter elements of array B:
Result of operation: 1
Result of operation: 2
Result of operation : 6
Result of operation: 7
```

```
A = { 0 | 1 | 2 | 1 2 | 6 | 1 6 | 2 6 | 1 2 6 | 7 | 1 7 | 2 7 | 1 2 7 | 6 7 | 1 6 7 | 2 6 7 | 1 2 6 7 |
}
Process finished with exit code 0
```